

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru strălătat pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refușă. Articollii nepublicați nu se înapoiară.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Pentru popor.

Ca cele mai potrivite sărbători iubire pentru aniversarea împlinirii alor 18 veacuri de la colonizarea Daciei prin Traian și deci de la zămislirea neamului românesc, Sibiuul nostru a încrestat în anul acesta la răvașul vremilor niște evenimente așa de însemnate cum nu s'au mai petrecut aici în trecut.

Incepând cu conferința electorală de la 10 Ianuarie, care a adus hotărîrea să se redeștepte și în popor conștiința națională pentru drepturile lui suverane, trecând la cele două sărbători într'adevăr artistice puse la cale de cel dintâi artist al nostru, dl. Zaharie Bărsan, care pe calea artei dramatice lucră la desvotarea noastră, — gândul ni-se oprește la iubileul de 25 de ani al reuniunii de muzică, la inaugurarea Casei naționale cu muzeul ei istoric-etnografic, la grandioasa expoziție ce se legă de acesta și care va fi o dovadă despre hărnicia noastră ca popor și despre deplina garanță în un viitor mai fericit, — apoi la adunarea generală a societății pentru fond de teatru, care în anul acesta înregistrează primul său pas spre idealul urmărit: ridicarea primei bine stabile românești la Români din Ardeal și Țara ungurească, în Casa națională, care va fi deci și altarul Thaliei noastre. Va urma apoi drept corună la toate acestea întruparea visului ce au nutrit toți strămoșii nostri: sfîșirea catedralei, ridicarea sionului românesc adăpostitor nu numai al sufletelor noastre năcăjite, ci și al artei românești, care va avea să ne deie în curînd stilul românesc în pictură, sculptură, decorații, etc.

Iată câteva momente din cronica românească a anului 1905 pentru Sibiu și pentru întreaga românie. Ar pute rivaliza cu acestea un iubileu oficial, care s'ar fi aranjat — după cum era să se hotărască — din incidentul împlinirii a lor 18 veacuri de la zămislirea noastră pe aceste plațiuri, mai ales că noi Românii ne însușim așa de puțin de tot ce e oficial?!

Aflându-ne în pragul festivității iubire ale reuniunii de muzică, un punct al programului acestor festivități ne face involuntar să ne oprim pentru câteva momente la festivitățile acestei vechi reuniuni, al cărei nume și fală a trecut de mult frontierele țării noastre. În frunte cu conducătorul din trecut, măriștrul George Dima, această reuniune a fost fală Românilor și a ajuns la prestațiuni pe cari le-a admira întră alții foarte mulți însuși familia regală din București, unde a fost invitată acum 10 ani această reuniune și unde a secerat lauri cari nici-când nu vor vesteji. Astăzi dl. Dima, din nenorocire, nu mai e în fruntea acestei reuniuni; și pe cât de mare ne e și acum părerea de rău că dînsul nu mai e în fruntea ei, pe atât de mare ne e în același timp și mulțămirea când putem să constatăm, că reuniunea n'a pierdut din vechiul ei titlu de glorie nimic și că astăzi după o existență de mai bine de un sfert de veac e în stare să-și serbeze cu fală iubileul de 25 de ani, prezentându-se în fața publicului românesc cu un cor bine organizat, de vr'o 100 de persoane, și cu

un program care nu se mai întâlnește într'alte locuri.

În șirul festivităților iubire e și reprezentarea operetei populare a dlui cavalier de Flondor din Bucovina: „Moș Ciocărlan”, care va ajunge în 3 zile de 4-ori pe scenă — dacă publicul românesc va afla de bine să se entusiasmeze pentru arta românească, pentru instituțiile culturale românești și în general pentru viața națională-culturală românească. Dacă nu, — va fi cu o dovadă mai mult, că nu ne știm prețui noi înșine și că prin urmare nu avem dreptul să pretindem, ca să ne respecteze alții, ceea ce în optimismul meu însă nu cred să se întemple. Public românesc doritor de artă este din mila lui Dumnezeu destul în Sibiu și jur și în depărtare, în cât să umplă sala de la teatru nu de 4 ori, dar și de 4 sute de ori, altcum cum am puté înțelege interesul cel viu, pe care-l manifestă fie-care Român față de înființarea cât mai în grabă a teatruului nostru național.

Ce m'a frapat și ce m'a îmbucurat totodată este, că în programul amintit se zice într'un loc esprese, că odată — Duminecă după amiază — se va reprezenta opereta „Moș Ciocărlan” anume pentru popor. Acesta este într'indoiulă un punct atât de însemnat, în cât le întunecă pe toate celelalte puncte oficiale și neoficiale ale festivităților.

Artă pentru popor... Aceasta e într'adevăr idealul cultural al fie-cărui popor, și când noi venim astăzi să constatăm necesitatea acestei părți constitutive a sufletului unui popor cult, e o dovadă că pașii nostri pe drumuri bune umblă și că nici rezultatul așteptărilor noastre nu pôte să întărească mult. Și arta numai așa își și are înțelesul său dacă e proprietatea celor mulți, dacă razele ei de lumină străbat într'un orizont mai larg și dacă înaintea altariului bisericuții culturi noastre mai mulți se închină cu evlavie și sfîșenția înviorătoare. Aici s'ar potrivă cuvintele lui M. Cogălniceanu, că cu câțiva boeri nu se face un popor, și tot astfel cu câțiva oameni culti nuse face cultură, și civilizația unui popor poartă pe umerii lui. Alte neamuri au trecut de mult peste începutul ce vom noi să l' facem, dar pentru aceea, avînd în vedere întreg trecutul nostru, nu trebuie să ne fie rușine că ne vine așa de tîrziu rëndul, rușine ar trebui să ne fie dacă nici acum tîrziu nu ni-am da seamă despre acest moment.

Și aici același frumos rol revine eărăși celor doi factori însemnați ai culturi noastre din trecut și din prezent: *profimeia* și *învățătoria* noastră, care nu trebuie să cunoscă ostenelă în aflarea tuturor modalităților pentru apropierea de acest ideal, și care trebuie să fie totdeauna și în toate lucrurile bune învățător și povătuitor al locuitorilor de la sate. Și iată, că în chipul acestor modalități sunt date de la sine. Posibilitatea de a ne adăposti câteva momente sub scutul senin al artei ni-o oferă cei 100 de coriști ai reuniunii, cari mult au asudat și s'au chinuit pentru ca să ne pôte face pe toți părtași unei adevărate sărbători culturale, — precior și învățătorilor nostri li-s'a ușurat deci pentru momentul acesta sarcina. Cea-

ce au să facă e, ca să stăruiască fie-care pe lângă credincioșii lor cu vorba cuminte a păstorului ce-și cunoște misiunea, și vorba lor va aduce rōdele așteptate.

Cred a nu mă înșela când aștept eu, ca și toți aceia cari au avut fericita idee de a se cugeta la arta pentru popor, ca acesta Duminecă să fie o zi neobicinuită pentru noi, un prasnec strălucit ca acelea cari odinioară adunau atîta lume românească în Sibiu, pe care o fanatisau conducătorii cu vorba lor înțeleptă ce avea să procedă faptele multe nerealizate până astăzi prin politică, dar realizate până la un punct prin cultură. Imi place să trăiesc în iluzia, că Duminecă ne va fi dat tătura cari iubim poporul, să putem vedé eărăși istorica haină românească primblându-se cu un aer autocratic prin străzile Sibiului, și să putem vedé sala teatruului de aici plină de țărani, cari la sfatul preoților și învățătorilor lor împreună cu acestia și-au închinat pentru o zi sărăcia și năcazul acasă și au venit să-și umplă sufletul de farmecul pe care îl procură arta românească. Și pare că vedé admirațiunea pentru arta românească a acestor țărani, cari vor vedé pe scenă un colț din sibiiniana lor viață cu parțea ei de farmec și de jale, vor vedé jocuri românești și se vor gândi, că ar fi păcat de Dumnezeu ca ei să nu găuă cu sfîșenție la jocurile lor românești de acasă, vor auzi cântec de doină și eărăși se vor gândi la vorba popii din satul lor, că zău nu-s doine ca ale noastre pe tot rotogolul pămîntului; vor vedé apoi opinca românească, căciula românească și pitorescul port românesc admirat la orașe, și se vor gândi ce prosti sunt aceia cari se depărtază de atîta comoră de frumseță, și se vor gândi eărăși la cuvintele popii, care le spunea de prin gazete, că o princesă a rămas așa de încântată de portul nostru și de graiul nostru de n'a putut să se mai stăpînească, a trebuit să se facă asemenea țărancelor noastre. Și se vor gândi cătă dreptate e în vorba popii, cătă înțelepciune în sfaturile lui și cătă iubire în inima lui și-l vor vedé înaintea ochilor ca pe un sfînt ce nu cunoște altceva de cît facerea de bine față de alții.

Și în chipul acesta crește și se întărește încrederea poporului în conducătorii săi și crește dorul pentru înaintare, se întărește voința, și unde este voință acolo este și nădejdea în izbândă.

Onisifu Ghile

Crisa. După audiența pe care a avut-o contele Tisza Vineri la Viena se credea, că baronul Fejérváry are să i se deie numai de cît loc. Se vede însă, că mai sunt pedeci de învins, pentru că baronul încă n'a fost chemat la Viena pentru a primi însărcinarea formării cabinetului. Greutatea pare a fi aceea, că nu se găsește oameni cari să intre în noul guvern, și de aceea se pôte, că noul guvern va fi compus numai din patru membri, avînd să conducă fie-care câte două ministere. Părerea în cercurile politice din Budapesta e aceea, că încă în cursul săptămîni acesteia vom puté înregistra numirea noului cabinet, presidat de baronul Fejérváry.

De la conferințele învățătoresți.

Cercul Lupșa-Turda.

De lângă Arieș, Main 1905.
(Fine).

Cuvîntul presidial e acoperit cu aplauze, apoi se constituie biroul și se alege și comisiunea pentru cenzurarea actelor. În birou se alege O. Simion și Ioan Moldovan, iar în comisiune O. Simion, I. Moldovan, E. Reit, Nicolae Damitru, Vasile Jina, Ioan Fodor, Vasile Butură și Ioan Pîrvu.

Conferința cu durere ia act despre trecerea din viață a învățătoarei Ana Preja. Abia venită în părțile noastre, nemilîsoa mōrte o răpește așa zicînd de p' catedră. Până în momentul din urmă al vieții n'a părăsit elevii săi. Eternă-i fie amintirea, cu dulce e memoria ei celor ce au cunoscut-o.

În ședința I. au venit sub desbatere ca obiecte proprii raportul delegaților despre examenele pe 1903/4 și o prelegere practică din limba magară despre comuna Agărbiciu.

Prelegerea s'a ținut în prezența elevilor claselor III—IV de E. Reit. A fost un fel de conversare în limba magară cu elevii și s'a declarat de succasă. Raportul delegaților s'a ocupat cu examenele din tractul Lupșa. (Din tractul Turzi din unele priedi bine cunoscute — numai în viitoriu se va puté face atare raport).

S'a ținut discuție animată asupra acestui raport. Nu atât cuprînsul lui a format obiectul dezbaterilor, cît mai ales cele două propuneri de la finea lui. Părerea cuprînsă numai prot. Jovian Murășan a făcut două mici observări.

Cari erau propunerile? — Prin una se cerea să se espună cu ocazia examenelor publice de la finea anului pe masa presidială și lucrările scripturistice private ale elevilor, ca să fie și acele dovadă a destoiniciei învățătorului și abilității elevilor de a și prelucra comoră sufletescă însușită. A doua propunere poțea, ca materialul de examinare din fie-care obiect de învățămînt, pe baza conspectelor ce le pregătesc învățătorii, să l' designeze delegații în conțelegere cu presedintele protopresbiter ca conducător al examenului, înainte de examen, și învățătorul să a'bă drept a examina numai din materialul designat.

Costiunile a se se două și merită discuție. Cea dintâi are în vedere elevii, a doua pe învățătorii, ca să nu pôte face examene artificiale. Cu drept cuvînt a puté susține învățătorul Ioan Popuța, că se comite un fel de atentat la conștiința învățătorilor și se po' șicana prin punerea în praxă a pretenșiunilor delegaților. De cît că conferința nu pôte presupune, că protopopul ori delegații, cari sunt colegi de ai învățătorului — să pôte urmări scopuri de șicanare. Astfel la propunerea lui P. Nicoră, spriginită de N. Dumitru, Ioan Moldovan, presidiu și alții, s'au primit ambele propuneri din raportul delegaților. S'a decis apoi la propunerea presidiului, ca cestiunea ocupărilor private ale elevilor să formeze obiect de desbatere în conferința anului viitoriu, când se va aprofunda din destul cauza și se va vedé, că cum și cu ce au a se ocupa elevii în orele private.

De notat e, că conferința a avut în vedere școlile cu un singur învățătoriu, de-ore-ce pe teritoriul cercului altfel de școle nu sunt.

Cu aceste s'a ridicat ședința. În pauză comisiarii și unii din oșpeți, vre-o 14—15 la număr, am mers la masa ospitală a dlui paroh local. Dōmna casei nu numai ne-a primit sfabil, dar ne-a și tractat cu un prânz luculic, pentru-ce suntem mulțămitori.

Cele vre-o două ore la masă ca un minut au sburat, chiamându-ne datorința din nou la muncă spirituală.

În ședința de după prânz două obiecte au venit puse la ordinea zilei. Puține la număr, lungi la rezolvat. Samuîl Gabor a propus elevilor lecțiunea practică cu titlul: „Cunoșterea și scrierea frângerilor vulgare”. Prelegătorul însuși se acuză că a fost cam suprimat și n'a făcut destule exerciții cu elevii. E. Reit excepționează anunțarea țintei. M. Găzdac (óspe) adă, că ținuta prelegătorului n'a fost destul de urbană (familiară), n'a dezvoltat de ajuns conceptul frângerilor și n'a controlat lucrările elevilor. Gálly Ferencz nu consimte cu prelegătorul când continuu repetă el însuși răspunsurile elevilor. Președintele relevă că prelegătorul s'a ocupat exclusiv cu elevii cărora a propus și n'a născut să susțină disciplină și cu ceilalți dându-le și ocupațiuni. Procederea a fost greșită, fără interes pedagogic, ce provine de acolo, că prelegătorul n'a proces de la casuri concrete, din viața de toate zilele, lucrând mai mult cu numeri abstracti. — Afară de aceste observări toți vorbitorii recunosc, că prelegătorul s'a ținut strins de treptele formale și i-a succedat prelegerea, de aceea conferența a și declarat-o succedată.

Tema dată de Preaven. Consistoriu: Influența desastroasă a alcoolului etc. au preluat-o doi membri valoroși ai conferenței: Octavian Simțion și Ioan Moldovan. Recensanți au fost, pentru operatul Ioan Moldovan, Nicolae Dumitru, ear' pentru a lui Octavian Simțion, Vasile Butură. Cestiunea alcoolismului e o cestiune de prima ordine și la noi. Zi de zi prinde alcoolismul teren și nimicește generațiile poporului nostru — și spiritualmente și în privința materială. Ambii autori au tractat cu deplin succes materialul, indicând și mijlocele de îndreptare. Succesul a fost recunoscut și prin conferență, care nu numai a exprimat mulțumită autorilor, ci i-a invitat — în deosebi pe Octavian Simțion — a-și și publica operele, ca să fie accesibile și publicului mare.

Ași prea lungi vorba espunând aci cuprinsul. Din publicațiunile ce se vor face va eși la ivelă comora sufletească depusă în operate. Conferența, la propunerea prot. I. Murășan, a insistat altfel, ca consistoriul să lăse măsurile de lipsă, ca să se facă prin bărbăți competenți estrase din operatele declarate de conferențe deplin reușite, și să le publice în broșuri, cari vor intra în bibliotecile parohiale și școlare. — Sigur, că comorile ce se află depuse în actele conferențelor n'ar trebui date uitării, căci numai prin publicare se pot însuși de publicul cel mare. Scopul conferențelor numai prin publicarea actelor se poate ajunge. Merită altfel laudă deciziunea în astă privință adusă de sinodul archidieceșan din a. c. la propunerea deputatului Dr. Miron E. Cristea.

Ședința a treia, și cea din urmă a fost a doua zi, în 22 April. S'a început la orele 7 dimineața, și cu o pauză de 1/2 oră s'a prelungit până în orele înaintate după prânz.

Imi face deosebită plăcere a accentua, că în ședința aceasta au venit la ordinea zilei obiecte de cea mai înaltă însemnătate culturală pentru noi Români. Înțeleg cele două disertații ale membrilor N. Dumitru despre metoda cantului și Ioan Popuța despre dezvoltarea simțului estetic în elevi. Cine nu cunoște, că la noi — școlile poporului român — tocmai pe estetică se pune cel mai mic preț. Învățăm de toate copiii, dar' nu-i dedăm din ajuns la artă, care per eminentiam dezvoltă gustul, nobilizează simțurile, cu un cuvânt prin ei se realizează educațiunea poporului în cel mai strict înțeles. E bine să ne cugetăm la acest mijloc de educație, să nu-l neglijăm. Lucrul merge și foarte greu, de o parte din puținele monumente de artă ce le avem, de alta și din prea puțină destoinicie a învățătorilor pe acest teren.

Spun drept, că ne-am recreat sufletește. Discușiunile asupra temelor numai de cât au avut de rezultat practic, că ni-s'au ținut două prelegeri practice din cântul coral. Octavian Simțion, care se vede că are deosebit talent pentru formarea corurilor, în o jumătate oră a învățat elevii a cânta în cor poezia: „Copiii și școlă”, și încă cu deosebit succes, de-și le era necunoscut cuprinsul și melodia. Din aceasta prelegere cu toți am primit convingerea, că nu-i așa lucru

greu a înființa coruri la noi, de cât că ne lipsește pôte rîvna, dar' și metoda. Preotul local V. Orășan a executat apoi unele cântări ce le știau deja elevii, dovedindu-ne cât de ușor i-a putut deprinde în acelea.

Zic, că pe acest teren trebuie să ne încredăm toate puterile, să facem și noi ce fac străinii, să nu ne lăsăm.

Operatele autorilor N. Dumitru și I. Popuța, ca să revin la obiect, au fost declarate deplin succedate, exprimând și mulțumită autorilor. Să nu mi-se ceară a espune cuprinsul acestor operate, de-și ce m'ași prea lungi!

Prelegerea practică despre „obligatiune”, neprezentându-se Sevast. Cépa la conferență, a fost ținută de Vasile Butură cu elevii cl. IV. Ioan Chiț recunoște că a fost bună și e de părere să se declare deplin succedată, notând însă că defect că prelegătorul a procedat de la abstract la concret. Terminii tehnici nu i-a explicat din ajuns. — Gálly Ferencz e de părere, că vorbind de timbrare, prelegătorul trebuia să arete scala de competențe a timbrelor și trebuia și numele comunei scris în limba oficială a statului. Mai vorbesc Ioan Popuța și Tóder Nicóră la obiect, cari toți arată părțile bune și laudă prelegătorul. Președintele accentuează și aci necesitatea de a se face interesantă predarea, ceea ce putea să o facă prelegătorul, dacă în predare procedea în mod istoric de la istorisirea unei daraveri. Obligația cu atât trebuia să fie rezultatul înțeleșului verbal dintr-o contractanți. Altfel consimte cu cele relevate, fiind mulțumit și cu predarea. — Conferența califică deplin succedată prelegerea și exprimă și mulțumită protocolară prelegătorului.

N. Dumitru în numele comisiunei esmise, referă asupra mai multor obiecte și face și propuneri relative la conferența anului viitoriu. Având a se pertracta acelea în ședințele viitoare, aci le retac, de cât amintesc, că la propunerea comisiunei conferența a enunțat că sediul conferenței din anul viitoriu să fie comuna Lupșa, din protopresbiteratul Lupșa.

În girul propunerilor de sine stătătoare Octavian Simțion a slevat cestiunea anuarelor școlare. După a sa părere ar fi foarte important și folositor totodată când fie-care învățător ar cuprinde la un loc toate momentele de peste an din școlă, atât cu privire la material, cât și la elevi și datele statistice școlare. S'ar face ușurare și celor ce urmăz în post. Propune deci a se esmite comisie să vină cu raport la conferența viitoare. La propunerea președintelui — fără discuție — se încredințează propunătorului a prezenta în conferența viitoare un model de anuar școlar, după care ar fi să se orienteze în viitoriu toți învățătorii din acest cerc.

Cu acestea s'au terminat lucrările. Comisariul mulțamește tuturor pentru bunăvoință și încheie conferența. Răspunde Octavian Simțion. Ne-am despărțit cu mulțămirea sufletească, că am contribuit după puterile noastre la propășirea neamului prin desbaterile trecute.

Ar fi să încheie. Nu pot lăsa neamintit un fapt, după a mea părere, îmbucurătoriu.

La ședințele conferenței a participat în calitate oficială un emis al reuniunii învăț. gr. cat., dl M. Găzdac, care nu numai a luat parte activă în desbateri, ci a slevat și o idee nouă: de a susține gr. or. și cu greco-catolicii o fole pedagogică comună, care să nu mai lupte în viitoriu cu neajunsuri materiale, cum se cam observă acum pe la noi. Din fole — se înțelege — ar fi eschis confesionalismul.

Conferența, la dorința președintelui, a relegeat cestiunea competenței celor două consistore. De-și multe pedeci se opun realizării unei atari idei, intențiunea e nobilă. Denotă atragerea de inimă către trebile școlare. Ar fi sosit, cuget, timpul, ca să nu mai fim și în trebile școlare două tabere deosebite, ca să ne concentrăm din ce în ce puterile, să ne comunicăm unii cu alții, să ne interesăm unii de școlile altora. Căci în sfârșit dor' o mamă comună avem. Bine a z's comisariul, că și până ce ideea s'ar putea realiza, noi cei gr. or. să cetim foile pedagogice gr. cat. și vice-versa. Cultura așa se face, că împrumutăm unii de la alții ce este bun. Și înainte de toate, să spriginim literatura pedagogică! Au nu învățătorii sunt cauza, că noi din archidieceșă nici până azi nu putem avea o fole oficială pedagogică? Până când? . . . Să nu mai fie!!

a. o.

Revistă esternă

Creta nu se anexeză la Grecia. Zădarnic a votat dieta cretană unanim anexarea insulei la Grecia și zadarnică a fost și răscolă făcută în scopul acesta, căci — dacă nu voese cele patru puteri protectoare, anexarea nu se face. Despre acesta s'au convins acum și patrioții cretani. A nume: raporte din Canea (capitala insulei) spun că din partea dietei s'au început în tairă încercări de compromis cu insurgenții, care dacă va succeda, se va adresa poporului o proclamație, ca să depună armele.

Aceleași raporte mai spun că se pare că deja numai conducătorii răscolărilor mai persistă pentru uniune, parte din ambicie, parte din interese particulare, ear' în opinia publică a devenit aproape generală părerea, că fără voia celor patru puteri protectoare și fără spriginul Greciei uniunea nu se pôte realiza.

Țarul voeste rășboin! Joi după amiază s'a ținut la Țarscoie-Selo consiliu militar sub presidenția țarului și s'a luat hotărâre, ca Rusia să continue rășboiul până la extrem. După terminarea consiliului țarul a chiamat la sine pe ministrul Witte și i-a dat ordin să convoce imediat zemstvolul (representanța nobilimei). Acesta, pe motivul că continuarea rășboiului pretinde jerite cu mult mai mari, de cât să îndrănescă guvernul a lui singur asupra sa răspunderea. Așa se raportază din Petersburg. Știri date din alte părți însă, deosebi cele din New York lasă a deduce, că cercurile din Petersburg n'ar fi tocmai străine de încheierea păcii. Astfel ambasadorul rusesc din New York după confirmarea știrilor despre catastrofa flotei rusești a avut lungă audiență la președintele Roosevelt, la care obiectul conversației a fost modalitatea prin care s'ar putea iniția pertractările de pace. Care dintr-o aceste știri se va adevăra însă, deocamdată nu se pôte ști. Cel mai înțelept și mai uman lucru ar fi însă legarea unei păci acceptabile, după-și continuarea rășboiului nu mai e altceva de cât încăpăținarea câtorva inconștii din jurul țarului, cărora puțin le pasă de suferințele de mii de vieți omenești stinse în o luptă fără nici un rost. Dacă până acum n'a putut fi bătută Japonia, nici în o luptă barem din câte s'au întâmplat de la începerea acestui rășboi, cu greu o vor bate oștirile rusești de aci încolo.

De la Academia română

Publicațiune.

Cu începerea viitorului an școlar 905—6 se vor primi șaseprezece elevi în institutul de fete de la Măgurele fundat de Ioan Oteleșanu și înființat de Academia română, sub înaltul patronaj al Maiestății Sale regale, cărora li-se vor da, conform dispozițiunii testamentare a rășosatului fondator, o creștere casnică și instrucțiunea cuvenită unei „bune mame de familie, fără pretensiuni sau lux”.

Cursul va fi de cinci ani de studiu și unul de practică. În acest timp elevele vor avea totă întreținerea în institut și nu vor putea părăsi școlă în tot intervalul de șase ani, afară de cazuri de forță majoră.

Sunt admise în institut copile născute din părinți români săraci, pe deplin sănătoșe, cari până la 5 August 1905 au împlinit 12, dar' încă nu 14 ani, au pregătirea ce se dă în școlile primare din România și au obținut la terminarea cursului primar cel puțin media 7. Candidatele cu clase secundare au să prezinte certificatele de clase secundare, având media cel puțin 6.

Nu se admit dispense de nici un fel.

Două surori sau două vere primare nu pot fi admise în institut.

Părinții elevelor ce vor fi primite în institut nu pot să-și lăse ficele de sfințele sărbători ori pe timpul vacanțelor în familie, și direcțiunea își rezervă dreptul de a da ori nu voie elevelor să petreacă în familie vacanțele.

Părinții aspiranților ori reprezentanții legali ai acestora au să trimită — până la 5 August 1905 — cererile însoțite de act de naștere, act de vaccină, act de paupertate, în care se va arăta și numărul copiilor, și atestat școlar despre terminarea claselor primare,

la Academia Română (calea Victoriei nr. 135), pentru comisiunea fundațiunii „Telesanu”, care, examinand actele și luând informațiunile ce va crede de cuvință, va dispune, ca concurentele cari îndeplinesc condițiunile mai sus precizate să fie supuse la un examen de primire, prin care se va stabili gradul de pregătire în ceea ce privește cunoșterea și scrierea, analiza etimologică și sintactică, cele patru operațiuni, geografia și istoria țărilor române.

Concurentele cari nu sunt din România se admit fără examen de primire, în virtutea atestatelor obținute în școlile similare din patria lor, și au să trimită la Academia Română, tot până la 5 August, cererile însoțite de actele enumerate mai sus, cum și de un atestat medical.

Rezultatele examenului se vor espune dimpreună cu toate actele, printr'un raport, Augustului Protector al Academiei române, Maiestății Sale regale, căruia îi aparține a decide în privința primirii.

Esamenalele se vor începe în localul Academiei la 7 Septembrie 1905, ora 8 dimineața.

Cu începere de la 16 August părinții pot ridica actele de naștere, de vaccină și de studii, cu cari au înscris copilele.

NOUTĂȚI

† Metropolitul Inocențiu al Sârbiei a decedat în Belgrad, în etate de 65 ani și a fost înmormântat Sâmbătă, cu pompă cuvenită.

„Moș Ciocărlan”. Săptămăna trecută a sosit în Sibiu autorul operei române Moș Ciocărlan, dl Tudor cavaler de Flondor mare proprietariu în Bucovina și deputat în Reichsrathul din Viena. Domnia sa va conduce ultimele probe, îndreptând și închiegând într'un întreg armonie singuraticile părți în vâștate separat. Probabil că dl Flondor va conduce și cu ocaziunea primei reprezentațiuni publice primele 2 tablouri ale operei. Cine a auzit corul cu care începe opera, trebuie să mărturisescă, că e grandios. Nădăjdăm, că și soliștii vor fi la înălțime, mai ales, că unele dintr-o persoanele cu soluri principale sunt deja cunoscute de foarte bune și altele, cu glas plăcut și cultivat.

Asemenea a sosit și dl cav. de Pantazi, care cu zel neobosit face pe regișorul; punând pe fie-care la locul său, ca ansamblul să facă impresie neferată, naturală și să producă efectul contemplat de compositor.

Rolul ciobanului Stan îl va cânta tenoristul Ștefanescu, binecunoscut publicului sibiian din concertul de astă ernă, dat în sala de exosiții. Dea a cântat la opera italiana din București. Are lirism în voce și sentiment viu, deci însușiri necesare pentru tenorul operei și rolul ce i' revine.

Publicul român așteptă cu nerăbdare reprezentarea întâiu, care va fi Vineri seara în teatrul orașenesc.

Am înțeles, că de la Seliște vine întrăgă reunirea de cântări.

† Gerasim Candrea, avocat în Baia de Criș și membru al Asociațiunii etc. a decedat în 1 Iunie n. în etate de 65 ani după lungi și grele suferințe, împărțită cu simptomele taine ale cuminecătorii. Rămășițele pămăntești i-au fost așezate spre vecinică odihnă în cimiteriul gr. or. din Cebea, în 3 Iunie n. la 3 ore p. m.

Petiție respinsă. Înalta Curie a respins petiția ce s'a fost înaintat în contra alegerii de deputat a contelui Tisza, și a judecat pe petenți la purtarea cheltuelilor.

Limba română în bisericile din Basarabia. Ștăntul sinod al bisericii rusești a dat concesiune Românilor din Basarabia de a-și tipări toate cărțile bisericesti în limba română, dar' cu litere cirile.

Cutremur de pământ s'a simțit Joi dimineața, între orele 5 și 6, în Timișoara, Semlin, Zăra și Cattaro. În Scutari șgudatura a fost atât de puternică, în cât s'au derimat case numeroșe, îngropând sub ruinele lor mulțime de oameni. Până acum au fost desgropate 102 cadavre.

Carte oprită. Cetim în zilele noastre, că „Istoria bisericească pentru școlile populare”, edițiunea III., apărută în Sibiu, editura și tipăriul tipografiei ar hidieceșare 1900”, prin ordinul ministrului de culte și instrucțiune publică a fost oprită de a se mai folosi ca manual de școlă, pentru greșeli istorice (?) și de drept public (?) descoperite în ea.

in loc de corónă de flori pe mor-
xantol regretatului *Ilie Dopp*, fost inginer
de comisie, dl *Eugen Brode* din Găiceanu
(România) dăruiește fondului de 20 fileri al
„Reuniunii sodalilor români din Sibiu” pen-
tru cumpărarea unei case cu hălă de vân-
zare, suma de 20 corónă.

Atentat contra regelui Alfons. In
butul tuturor măsurilor de precauție luate
din partea poliției Parisului, a succed totuși
anarhistilor să comită atentat contra regelui
Alfons XIII al Spaniei. Din norocire însă,
incercarea nu a izbutit așa cum doriau ei.
Marșul noptea, când după reprezentația de
la Operă în reînțocirea la cuartir trăsura re-
gelului a trecut prin piața Rivoli, un om din
public a aruncat spre trăsura o bombă, care
a explodat cu poante puternice, fără însă a
cauza nenorociri mai mari. Trei poliști, o fe-
meie și un copil au fost răniți de ciulele și
bucșile de fer cu cari era umplută bomba,
cum și cei doi căjiti cari călărau pe lângă
trăsura regelui, ear' în garda ce înconjură trăsura
explosia a făcut răni numai în caii gar-
dianilor, omorind pe unul și răniind cinci. Aten-
tatorul e prins, se pare a fi lucrător, e în
state cam de douăzeci ani, la interogatoriu
n'a voit să facă nimic.

Förte mulțămim! La rubrica „Nou-
tăți” o fole economică săptămânală are în
numărul de ieri nu mai puțin de cât tocmai
opt nouăzeci și două din „Telegraful Român”
fără să indice lucrul din care s'a aprovisio-
nat cu ele. Förte frumos, nu-i vorbă, și
förte mulțămim de dragoste!

Esposiția „Asociațiunii.” Din Deva
ni-a scriu următoarele: Dle redactor!

In vederea esposiției etnografice și
istorice-culturale, care o va aranja „Asociați-
unea cu ocaziunea inaugurării” Muzeului în
Sibiu, vin a Vă comunica viul interes și ma-
rea înălțare, ce se manifestă la noi deja de
câteva fașă de acea esposițiune.

Factorii nostri culturali, despărțământul
„Deva” cum și „Reuniunea femeilor ro-
mâne din comitatul Hunedorei” desvôltă un
deosebit zel, pentru a pute contribui și din
partea lor la reușita cât mai splendidă a pro-
iectatei esposițiuni.

Comitetul desp. „Deva” în ședința sa
ținută la 20 Maiu a. e. a hotărât, întră altele,
ca suma mai ales instrumente de rânai și
pescuit folosite la popor; ear' comitetul „Re-
uniunii femeilor rom.” în șed. sa ținută la
24 Maiu a. e. a spus a expune un răsunu com-
plet, așa cum e întrebuințat în părțile acce-
leste a instituit apoi mai multe comitete de
dame în diferite centre ale comitatului nostru,
trimițându-le și un apel pentru a aduna cât
mai multe obiecte frumoșe, aparținătoare do-
mentului industriei de casă, ș. a., țesături
frumoșe, vechi și noue, chindisuri originale,
eventual alte obiecte de valoare etnografică.

Lucrând astfel toți factorii culturali din
tote părțile țării, ce sigur esposiția a-
ceasta va fi mărșă, admirată de străini, și o
mare mângăiere sufletească ne va aduce nouă
tuturora! — *Corresp.*

Moștenire neașteptată. Înainte cu
doisprezece ani răposase în Anglia un moș-
neag de 94 ani, după care a rămas avere de
douăzeci milioane. De atunci autoritățile au
tot căutat și stiroit după eventualii moșteni-
tori legali ai bătrânului, găsind abia acum
unul în Durham, cu nume Richard Roberts.
Roberts e h mal, în etate de 72 ani, și e ne-
pot al răposatului. Roberts capătă acum nu
numai cele douăzeci milioane, ci și cametele
de pe doisprezece ani.

**La fondul de 20 fileri al „Reuniunii
sodalilor români din Sibiu”** pentru cumpă-
rarea unei case cu hălă de vânzare, din pri-
lejul conferenței învățătorești la stăruința dlui
George Furdul, pedagog în cursul al III-lea,
s'au făcut următoarele dăruiri: Mihail Drago-
mir (Gurasada), 2 cor.; Iosif Olariu, învăț.
(Cămpuri) 40 fileri, George Furdul, ped. c.
III. (Sibiu), 30 fileri, Ilie Popovici, învăț.
(Gurasada), 30 fileri, Antoniu Constantin, în-
vățătoriu (Lăpușul-s. p.), 25 fileri, Ioan Scurtu,
econom (Gurasada), Ilariu Sârbi, ped. g. abs.
(Roșani), Ioan Timpă, inv. (Chargeș), Ni-
coasă Bembea (Bicau), Adam Popovici
(Timpă), Ioan Popovici (Vărmeg), Iosif
Fărva (Braniceș), Ioan Popa (Zam), A. Jo-
van (Hondol), Iosif Crișan, (Micănești), Ioan
Drăgici, (Carmăzinești), Andreiu Drăguș (Ne-
voș), toți învățători, Serafin Olariu, preot
(Braniceș), Petru Ștef, preot (Micănești), Aurel
Crișan, preot-cap. (Gădinești), Nicolae Igna
(Deva), Aug. Cichindelean, (Leșnic), Petru
Asălu (Cănel-inf.), Ioan Jula (Să-ărîmb),
Toma Nermț (Bucium Sat), Petru Iliciău,
(Brăneș), Petru Jujan (Vica), Cost. Rășă-
dan (Brăneș), Victor Jacob, (Gothatea), Ioan-
nichin Olariu (Tătareș), fie-care câte 20
fieri; Aron Bozin (Sulighete), 18 fil., Amos
Olariu (Lăpușul-inf.), Alexie Gabor (Cer-
tes), învățători, câte 20 fileri.

Rugare. In înțelesul pactului din 20
Decembre 1895 toți colegii cari au absol-
vat clasa VIII a gimnasiului din Blaj în anul
1895 sunt rugați a lua parte la convenirea
fixată pe 27 Iunie 1905 în Blaj. In numele
comitetului de trei. Reșița, 1 Iunie 1905.
Victor Blășian, ing. montanist.

Ajutore pentru soldații invalizi. De
la pretura Mercurii e publicat sub Nr. 1779
prefetorial concurs pentru 5 ajutore de câte
100 corónă din fundațiunea înființată pentru
ajutorarea soldaților invalizi originari din fos-
tul cerc pretorial al Mercurii. Cererile con-
cursuale sunt a se subțerne protopretorului
din Merceurea cel mult până în 15 Iunie st. n.

Esamene școlare. Ni-se scrie, că în
24 Maiu n. s'a ținut esamenul anual la școala
gr. ort. română din Sămbăta-super. apusenă,
condusă de învățătoriu Ch. Adămoiu și la
cea din Sămbăta-răsăritenă, condusă de în-
vățătorii Bica și Ștefan. In 25 Maiu apoi
s'a ținut esamen în școala din Brăza, condusă
de învățătorii Ciungara și Hașu. Au fost
presidate de protopretorului Căndea și răs-
punsurile elevilor au fost deplin mulțămitoare
pretutindenea.

Șaptezeci de inveninări. In Lipsca
șaptezeci de persoane s'au îmbolnăvit în urma
inveninării cauzate de carne stricată de vită.
Cinci au murit, ear' celelalte sunt pe cale
de a se însănătoși. In contra măcelariului
care a pus carnea în vânzare s'a deschis cer-
cetare penală și judecătoria l'a arestat.

Adevărată „Babă hircă.” In asilul
din Budapesta pentru femei bătrâne și să-
race este o femeie așa de bătrână, în cât cu
drept cuvânt pôte fi considerată ca cea mai
bătrână femeie din întregă țera, ba din în-
tregă lumea chiar. O cheamă Einzeinger Jetti,
fostă căsătorită cu Bo sos István, și ziua-
noptea tot zace, din cauza slăbiciunii bătrâne-
țelor și a bôlei de inimă. E de tot în firea
copiilor, se bucură de zaharicale mai mult ca
de ori-ce, ear' contra bôlei sale medicii asil-
ului îi dau medicina în doze ca pentru co-
pili. Acte de naștere nu are baba Jetti, dar'
in asil i-s'a constatat etatea în modul urmă-
toriu: De la un frate al ei a rămas un copil,
care acum e de 70 de ani. Acesta a spus, că
mătușă sa e cu trei ani mai bătrână de
cât tatăl său, care a murit înainte de asta cu
50 de ani în etate de 67 ani. Baba Jetti
e deci de o suită douăzeci de ani. In asil a
fost trimisă din spitalul „Eckus”, unde o du-
sesse nepotul acesteia ei, care o îngrijiea 40
de ani.

Cronică literară.

**Patruzeci de predici populare, de Iuliu
Scriban.** Ploști, 1904.

Dl Iuliu Scriban, protosinel și preot la
capela românească gr. or. din Baden-Baden
(Bavaria) în laudabilă rivnă de a umbla pe
urmele glorioșilor strămoși ai P. C. Sale, Fi-
laret și Neofit Scriban, și a contribui astfel
și dînsul cu ceva la pomposul edificiu națio-
nal-bisericesc pentru care atâți aleși au lu-
crat și care pentru a pute fi ridicat reclamă
cooperarea tuturor omenilor de bine, — a
pus la dispoziția clerului nostru ortodox o
cărțică de predici, care atrage luarea am nte
prin felul acestor predici, cari sunt populare,
mai populare de cât mai toate colecțiile nô-
stre de predici de până acum, — prin prețul
lor förte neînsemnat, care la noi Români e
o condiție sine qua non pentru-ca o carte,
fie ea cât de bună, să și pôtă ajunge scopul,
și în sfîrșit prin recunoșterea ce i-s'a dat
drept răsplată din partea celei mai înalte in-
stituții culturale a noastră: Academia română
din București, care a premiat această carte
în sesiunea din acest an, vrînd astfel să in-
dice deosebita însemnată a acestei cărți pîn-
tru scopul ce ea urmărește.

In förte instructiva precuvîntare a ace-
stei cărți dl Scriban ne apare ca un entu-
siazat propovăduitor al cuvîntului, care e pî-
truns de importanța și necesitatea absolută a
predicii în biserică, aprôpe singurul mijloc
pentru regenerarea moralității patriarhale, sin-
gura care asigură trăinicia unui popor. De-
spre a-estă cestiune atîta s'a vorbit pe toate
căile în cât aprôpe nu o mai pôte nimeni
suleva fără risicul de a deveni banal. Cine
n'a auzit de sute și de mii de ori de pe ca-
tedra din seminaru, din sfaturile arhierilor,
din articole de ziare etc. stereotipul îndem-
nă: să predicăm, și cât de puțin traduc și în
faptă acest îndemn?! Și cât de grea e răs-
punderea preotului înaintea omenilor, a bise-
ricei, a conștiinței sale (pe care toți o au) și
înaintea lui Dumnezeu pentru neîmplinirea
datorinței sale!?

Prefața e urmată de cele 40 de predici
compuse toate după regulile omiletice, nefi-
greutate de citate, într'o formă logică, fără
sărituri și fără espuneri prea grele și nepo-
trivite ascultătorilor cărora se adresează, și
într'o limbă curat populară, ceea ce înlesne-
ște în mod esențial pătrunderea predicilor la
inima ascultătorilor de la țera, cărora ori-cine
le vorbește trebuie să le vorbească în limba
lor, pentru-ca să l înțelgă. Predicele trac-
teză cele mai trebuincioșe și mai de actuali-
tate cestiuni, pe cari le eshaurieză într'o
formă mulțămitoare, combate viciile într'o formă
convîngătoare și preamărește virtuțile așa în
cât sublimitatea acestora involuntar își cu-
prind gândirea și te îndemnă a le imita.

Insist mai mult asupra valorii din punct
de vedere practic a acestei cărți, ceea ce
însă nu însemnă că nu s'ar pôte vorbi și
despre valoarea ei din punct de vedere literar
ceea-ce a dovedit-o Academia română prin
încoronarea acestei cărți.

Cartea, care se estinde pe 260 pagini
și care costă numai 75 de cruceri, tractează
următoarele cestiuni: credința în opunere cu
necredința, rolul femeii în creștinism, despre
cult, despre dăruire, despre indiferentismul
religios, nu e destul a ști legea ci a o și
urma, datorințele către suflet, datorințele pă-
rinților către copii, despre căutarea bolnavi-
lor, despre defăimare, despre păcate, despre
rugăciune, datorințele către cei săraci, despre
biserică, dragostea către aprôpele, despre lene,
parabola sămănătorului, datorințele copiilor
către părinți, buna creștere a copiilor, des-
pre furtisag, despre invidie, despre beție, des-
pre statornicie, cinstirea sfîntelor icône, des-
pre risipă, despre mânia, despre dreptate,
despre frica lui Dumnezeu, despre ispitire, des-
pre prudență, despre lăcomie, despre sgăr-
cenie, despre cuvîntul lui Dumnezeu, despre min-
ciună, despre limita respectării cuvîntului
dat și al jurămintului, pocăința, despre rîu-
tate, despre curățenia sufletului și despre bu-
curia pe care trebuie să o simțim la ziua In-
vierii.

Iată sîmînța cea bună, care trebuie să-
mînțată pentru-ca să aducă rîde bune și să
înăbușască neghina cea neîntrebuită. Nu ne lă-
șește nici agrul în care să aruncăm această
sîmînță — omeni să fim numai și să voim
să lucrăm, teren avem destul, în mîi deschis
sîmînța în alaiul neîntrebuită țărînimii, de care
credem a fi sosit vremea să ne apropiem toți
cu păharul de aur al culturii minții și inimii,
pe care să l întindem sfătuindu-o să se in-
dulcescă de nectarul cel viuăcător, care a
făcut cultura neamurilor civilizate.

Cartea de care vorbim și care e un
bun mijloc p_ntru îndeplinirea până la un
punct a datorinței ce încumbă preotului, o re-
comandăm atențiunei preoțiimei noastre înal-
tînd deosebi și asupra cestiunii vulgariză-
rii acestei cărți, care se pôte comanda și
de la Bibliotecă archidieceană din Sibiu

O. Grig.

Din public. *)

Mulțămite publice.

Subscribul, în numele parohiei condusă
de mine mi țin de plăcută datorință a aduce
și pe această cale profundă mulțămite bunilor
nostri confrați dl *Simion Deac* și soția *Flo-
rentina*, proprietari în loc, pentru frumoșă
donațiune cu cari au decorat sf. noastră bi-
serică, anume: 3 perdele la ușile împărătești,
o mășărită pe tetrapod, o mășărită pe pultul
sf. evanghelie, o acoperitoare pe masa ce se
întrebuințază la litie, și o tabletă pe sf. pre-
stol, toate din postav vișiniu artistic cusute cu
fir și mătăsă de dîora *Silvia Deac*, fida do-
natorilor (absolventă a școlei civile de foto-
d n Sibiu). Pe lângă această însemnată dona-
țiune, care valoriză preste 200 corónă, fami-
lia *Deac* a dat în anul present și cele nece-
sarii pentru jertfa sf. paști.

Pentru toate aceste daruri făcute sf. nô-
stre biserică primescă nobila familie profunda
noastră mulțămite.

Ear' pe tine Părintele nostru cereșco te
rugăm să binecuvîntezi pe cei ce iubesc
podoba essei Tale.

Săcărăm b (tractul Deva), luna Maiu
1905.

Alimpu Oprea
paroch ort. rom.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica această Re-
dacțiune primește răspunderea.

Subscribul aduc și pe această cale cea
mai profundă mulțămite bunilor și evlavioșe-
lor creștine cari în acest timp de scumpete la
inițiativa parohianului *George Belea*, au con-
tribuit la procurarea unui rînd de odăjdii
negre cu următoarele sume: Ana Belea, 10
corónă, Aurelia Belea, Veronica Moldovan,
Maria Medegan, Măriuța Moldovan, Anica
Ignat, Raveca Crăifălean, Fira Bărnăzan,
Fira Miron, Saveta Miron, Maria Suciu, Onuca
Văsilie, Măriuța Oprea, Ana Sămărtinean,
Maria Bărnăzan, Ana Vicoș, Lina Suciu,
Teodora Spinean, Simționa Sămărtinean, Maria
Mărginean, Fira Moldovan, Anisia Medegan,
Istina Oprea, Frosina Rusu, fie-care câte
2 corónă, Maria Belea, Maria Suciu, Anica
Mărginean, Maria Moldovan, fie-care câte 1
corónă, ear' Veronica Moldovan pe lângă
contribuirea de mai sus a procurat și 3 per-
dele pentru ușile împărătești în preț de 7 cor.
20 fileri.

Primescă toate marini-moșele donatoare pe
lângă deosebita mulțămite și răsplată Tatălui
cereșco pe care cu insistință l rog să li-o
dee.

Șom f al ău (tractul Tărnava) luna
Maiu 1905.

George Oprea
paroch gr. ort.

Cu ocaziunea producțiunei aranjate a
3 zi de sf. Paști (2 Maiu st. n. a. e.) de ti-
nerimea școlară din *Hașag* au binevoit urmă-
tori prea stimați oameni a face suprasolviri:
Ioan Baltariu, jurist, Șeica-micș, 1 cor., Wil-
helm Salzer, paroch ev. luth., *Hașag*, 120
cor., Ana Barthmus, Sighișora, 60 fileri, Ioan
Neamțiu, proprietariu și colector, Alămor, 1
cor., Valeriu Pop, pract. not., Orda-de-jos, 1
cor., Valeriu Maior, preot, Șorostin, Nicolae
Pop, preot, *Hașag*, fie-care câte 40 fileri,
Simion Oprea, preot, Armeni, 1 cor., Ale-
xandru Frățicu, Tôder Miles, Ioan Blottor,
fie-care câte 60 fileri, Ioan Dordea, preot,
40 fileri, Ana Herberth, 20 fileri, toți din
Hașag, Nicolae Racotia, medic cerc., Șeica-
mare, Ioan Topârcean, primariu și conducă-
toriu de matricule, Alămor, Hadnagy Vilmos
not. com., *Hașag*, fie-care câte 2 cor. Suma
încursă a fost 64 cor. 62 fil. din cari sub-
străgîndu-se spesele în sumă de 32 cor. 06
fil., a rămas venit curat 22 cor. 56 fil., cari
bani se vor folosi în scopul procurării unor
requisite de învățămînt pentru școala.

Primescă domni numiți și pe calea
aceasta cea mai profundă mulțămite.

Hașag, în 30 Maiu 1905.

Pentru comitetul paroch'al gr. or.

Ioan Dordea
paroch president.

Cărți și reviste.

„Cartea de Aur”. A apărut în
ediție nouă volumul prim din opul
premiat de Academia Română „Car-
tea de Aur, sau luptele politice-
naționale ale Românilor de sub coróna
ungară”, de Teodor V. Păcășian, și
pôte fi procurat împreună cu volumul
II prin bibliotecă archidieceană din Si-
biu, ori de-a dreptul de la autorul.
Un exemplar din fie-care volum costă
broșat 10 corónă, legat în pînză 11
cor. 60 fileri. La cerere se acórdă și
înlesniri de plată.

„Metropolia Românilor orto-
doxi din Ungaria și Transilvania”,
de Dr. Ilarion Pușcariu, archimandrit-
vicariu arhieriscopesc. Lucrare valor-
rôșă, bine apreciată atît la noi, cât și
în ziarele și revistele din România, din
prilejul apariției sale. Se împarte în
nouă părți; prima parte, pe 23 côle
de format 4° mare conține un studiu
istoric amănunțit despre reînființarea
metropoliei noastre, ear' a doua, pe 55
côle, conține o valoroasă colecție de do-
cumente.

Congresul național-bisericesc al
metropoliei noastre în sesiunea din anul
1903 (ședința VII) *apreciind valorea
literară a opului Preacuvioșiei Sale, a
esprîmat autorului recunoștință.*

„Metropolia” a apărut în editura
consistoriului metropolitan și costă 6 co-
rónă. Se pôte procura de la bibliotecă
archidieceană. (Sibiu, strada Măcela-
rilor nr. 45).

Nr. 211 1905.

[115] 2-3

Concurs

Pentru întregirea posturilor vacante de învățători în comunele mai jos înseminate din protopresbiteratul M-Oșorhei se scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

1. **Cerghidul mare**, cu salariu de 600 cor., și anume: 550 cor. repartitie de la popor, și 50 cor. venit cantoral, cuartir și grădină; post împreună cu cantoralul.

2. **Erdősangeorgiu**, cu salariu de 600 cor. din repartitie, cuartir și grădină.

3. **Icelandul mare**, cu salariu de 600 cor., și anume 400 din repartitie, usufructul a 12 jugere pământ arător și pășune în preț de 200 corone, cuartir și grădină.

4. **Medesfalău**, post împreună cu cantoralul, cu salariu de 600 corone, și anume 300 cor. din cassa bisericeii, 200 cor. de la popor, și venitele cantonale compute în 100 corone, cuartir în edificiul școlar și grădină.

5. **Nasna**, cu salariu de 600 cor. din repartitie, grădină și relut de cuartir 20 cor.

6. **Petea de câmpie**, post împreună cu cantoralul cu salariu de 600 cor., și anume 172 cor. din lada bisericeii, 188 cor. repartitie de la popor și usufructul a 12 jugere compute în 240 cor., cuartir în edificiul școlar și grădină. Ca cantor va beneficia învățătorul pe lângă venitele de mai sus și venitele stolare îndatinate.

Cuincenalele se compute de la instituirea definitivă și serviciul neîntrerupt în respectiva comună.

Doritorii de a ocupa vre unul din aceste posturi sunt îndatorați a conduce în toate Duminecele și sărbătorile cântările liturgice cu elevii, și a se prezenta în vre-o Duminică ori sărbătoare în biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântări și a face cunoștință cu poporul, ear suplicele de concurs instruite conform normelor din vigore a le asterne subsemnatului oficiu protopresbiterat în termenul indicat, și cari pe lângă plata de concurs ar mai face pretensiuni și la cuincenale după anii serviți în alte comune, au să și espună acele pretensiuni în petițiile lor de concurs pentru ca comunele să se știe orienta la alegere.

Nasna, la 17/30 Maiu 1905.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al Mureș-Oșorheiului în conțelegere cu comitetele parohiale.

Stefan Russu
protopresbiter.

A apărut:

Modele de cusături românești

de Minerva Cosma.

Prețuri: Caetul I 50 fil., caetul II 1 cor. plus porto 5 fileri.

Librăria arhidieceasă.

Atelierul de croitorie

Ioan Părău

Sibiu, strada Poplăcii nr. 21.

In acest atelier se confecționează tot felul de vestimenta bărbătești, jachete pentru dame, și
= reverenși =
Asemenea se primesc spre executare reparaturi. Lucru trainic.

In cancelaria subscrisului se caută un candidat de avocat cu praxă, care e în stare să-mi conducă cancelaria, sau un jude pensionat, pe timp mai îndelungat. (114) 3-5

Făgăraș, la 28 Maiu 1905.

Dr. Nicolae Șerban
avocat.

Au apărut în Tipografia arhidieceasă:

Noul abecedar

de Dr. Petru Șpan

Prețul e 40 fileri.

Călăuza noului abecedar

De acelaș. — Prețul 20 fileri.

Se pot procura de la **Librăria arhidieceasă**.

Un tinăr român

cu câteva clase reale sau gimnasiale se aplică imediat ca **practicant** în **Librăria arhidieceasă** din Sibiu (Nagyszeben).

Petițiile să fie scrise cu mâna proprie.

Atențiune!

50.000 părechi de ghețe.

4 părechi de ghețe cu numai fl. 2-80.

Falimentând mai multe fabrici mari am fost încredințat a desfășura o cantitate mare de ghețe sub prețul producției. Vind deci ori cui 1 păreche de ghețe cu șireturi pentru domni și 1 păreche pentru dame, de piele, brun ori negru galoșate, cu talpă bine bătută cu cuie, apoi 1 păreche de ghețe de modă pentru domni și 1 păreche pentru dame, cu paspoal foarte elegant, fasonul cel mai nou de vară, foarte draguți și ușori. **Tote 4 părechile costă numai 2 fl. 80 cr.** și se pot procura cu ramburs sau trimițându-se banii înainte de la

[70] 1-1

S. Urbach, Schuh-Export, Krakau 54/K.

Schimbul este admis; dacă nu convine se retrimit banii, astfel că ori-ce risc este eschis cu deservire.

Zacharia Boiu

Frunze de laur

Poesii eroice din anii 1877—1878

Publicate de

Ioan Baptist Boiu.

Prețul 50 fileri plus porto postal.

Librăria arhidieceasă.

— Efectuirea se face în 24 zile. —

Icone sfinte pentru Iconostase

(tetrapode) pictate pe tinichea, mărimea 26/32 cm.

Grupa I.

Sf. George, Sf. Ilie, Cuvioasa Paraschiva, Sf. Dumitru, Sf. Erarch Nicolae.

Prețul: simple 6-50, fine 10, f. fine 13-50 cor.

Grupa II.

Botezul Domnului, SS. Apostoli Petru și Pavel, Constantin și Elena, SS. Arch. Mihail și Gavril.

Prețul: simple 7, fine 10, 10rte fine 14 cor.

Librăria arhidieceasă.

Grupa III.

Tăierea împrejur, Intimpinarea Domnului, Erarhii Vasile, Grigorie și Ioan, Intrarea în Ierusalim, Invierea Domnului, Înălțarea Domnului, Dumineca tuturor sfinților, Nașterea sfântului Ioan Botezătorul, Schimbarea la față, Adormirea Maicei Domnului, Nașterea Maicei Domnului, Nașterea Domnului.

Prețul: simple 9-50, fine 13-50, f. fine 19 cor.

Am onorea a face cunoscut onoratului public, că în **1 April st. n. a. c.** am deschis un

atelier de încălțăminte

în strada poplăcii nr. 3.

în care lucrez tot felul de încălțăminte, de la cea mai simplă până la cea mai fină, cum și reparaturi, pe lângă prețuri convenabile.

Absolvând mai multe cursuri de specialitate și având ocaziune a face o praxă de mai mulți ani în diferite ateliere mai însemnate atât de aici, cât și din alte orașe mai mari ale Ungariei, mă aflu în plăcută poziție de a corespunde tuturor pretențiilor privitoare la branșa mea.

Asigurând on. public de un serviciu deplin satisfăcător îl rog totodată pentru binevoitoriul său sprigin.

Sibiu, 1 April n. 1905.

Cu totă stima

George Săsărman

măstru pantofar.

[78] 8-10

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent

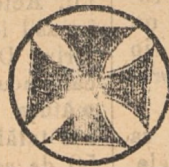
nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta!

Nu e mijloc secret

vindecă și inviorează

Deosebită atențiune e a se aparat vindecă bole

pe lângă garanție.

da împrejurării, că acest vechi de 20 ani.

aparatură aceasta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulației sângelui, anemie, amețeli, înțepături de ureche, bătăie de inimă, sgârșiri de inimă, asma, azul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poftii de mâncare, răceală la mâni și picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bole cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — In cancelaria mea se află atestate incuse din toate părțile lumii cari prețuiesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimit banii. — Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta” deoarece „Ciasul-Volta” atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios opriț fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja ieftinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă în deosebi

Prețul aparatului mare e cor. 6. — folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e cor. 4. — folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Espedite din centru și locul de vânzare pentru țară și strălănatate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42/V colțul strada Kálmán.

Sbór'al nopții negru flutur...

de M. Eminescu. — Romanță pentru voce și pian de A. Bena. Prețul cor. 1-50, porto 10 fil. Se capătă la Librăria archid.

* T. Popovici *

12 CÂNTECE DE ȘCOLĂ

pentru 2 și 3 voci

CUPRINSUL:

Caetul I, pentru 2 și 3 voci egale: 1. Rugăciune. 2. Cântec de primăvară. 3. Codrule frate de cruce. 4. Carul cu boi. 5. Ziua a apus. 6. Fetele casnice. 7. Țiganca. 8. Sunt fecior sdravén. 9. Eu mă duc codrul ră-mâne. 10. Imn occasional. 11. Patru păstori. 12. Cântec la sf. Nicolae.

Caetul II: Cântec pe 2 voci: 1. Rugăciune. 2. In ciresar. 3. Cântec de primăvară. 4. Imnul unirii. 5. Marș vânătoresc. 6. Astăzi sicutul. — Cântec pe trei voci: 7. Strugurel bătut de pără. 8. Cucule penă galbenă. 9. Vivat țera mea. 10. Imnul poporal. 11. Hora ostașilor. 12. Colindă.

PREȚUL fie-cărui caet 50 fil., plus 10 fileri porto

Editura Librăriei arhidieceasă din Sibiu-Nagyszeben

Cărți bisericești.

ACAFISTUL prea s. Născătoare de Dumnezeu și alte rugăciuni, cu litere latine, ed. 1898, legat simplu cor. 1-70, legătură mai frumoasă cor. 2-10, în piele roșie cor. 3-20, ediție de lux cor. 4 și cor. 5-20, pelușe . . . 7-70

AGHIAZMATAR, broș. . . 4—

APOSTOLUL, lit. latine, ediție proprie 1900, broș. cor. 7, leg. în piele neagră cor. 9-50, leg. în piele roșie cor. 11-50, ediție de lux broș. . . 8— (se legă conform dorinței comandatorului).

BIBLIA ILUSTRATĂ, litere cirile, Testamentul vechi și nou, nelegată cor. 10, legată . . 20—

CAZANIA, cu litere latine, broș. 6, leg. . . 10—

CHIRIACODROMION, neleg. cor. 12, legat . . . 16—

EVANGELIE, cu litere cirile, neleg. cor. 12, leg. cor. 20, fin legată cor. 33, în catifea roșie 112—

EVANGELIE, cu litere latine, legată cor. 20, fin legată . . 33—

EVHOLGIU, cu lit. lat. (Molitvelnic), broș. cor. 8-80, legat 12-40

HIROTONIER pentru sf. de preoți, litere cirile, leg. . . 4—

LITURGIA sfântului Ioan Gură de Aur . . . 1—

LITURGIILE sf. pâr. Ioan Crisostom. Vasile cel mare și Grigorie Teologul, broș. cor. 6, legat în pânză neagră cor. 8, fin broș. cor. 8, legat în piele 9—

MINEILE pe 12 luni, în 12 volume latine, broș. cor. 130, leg. în piele roșie cor. 172. Se vind și în tomuri singuratic 1 volum broș. cor. 11, legat 14-50

MOLITVELNICUL BOGAT, ciril, neleg. cor. 3-60, leg. cor. 5, fin legat . . . 6—

OCTOICH MARE, ciril, neleg. cor. 20, legat . . . 26—

OCTOICH MARE, latin, nelegat cor. 22, legat . . . 27—

OCTOICH MIC, litere latine, ed. proprie, simplu legat cor. 1-60, în piele roșie cu copcii cor. 3-20, în piele neagră cor. 4, în piele chagrin cor. 5-20, legături mai fine la comandă.

OROLOGIUL CEL MARE, ciaslov bogat, cu lit. lat. broș. 24, leg. 34—

CIASLOV (orologion), lit. latine, broș. cor. 2, leg. în pânză 2-40, legat în pie'e roșie cu copcii 4—

PARACLISUL, Acaftistul și viața sf. mare mucenic Dimitrie . . 1-50

PENTICOSTARIU, ciril, nelegat cor. 12, legat . . . 16—

PENTICOSTARIU, latin, broș. cor. 8-80, legat . . . 12-40

PSALTIREA, cu litere latine, broș. cor. 5-50, legată . . . 9—

PSALTIREA, cu lit. latine, format mic, broș. 1-20, legată . . 3-20

RENDUALA CHIROTONIREI NOULUI EPISCOP, de A. bar. de Șaguna, cu litere cirile, legată . . . 10—

RENDUALA LA SFINTIREA BISERICILOR, cir., neleg. cor. 3, leg. . . 4—

TÂLCUL EVANGELIILOR, cir. broșurat . . . 2—

TRIODUL CU STRAJNICUL, ciril, neleg. cor. 24, legat . . 34—

TRIODUL, latin, broș. cor. 22, leg. . . 27—

Se pot procura de la

Librăria arhidieceasă.